

8. JANUAR 1980

XXI. LETNIK

1. ŠTEVILKA

BREZPLAČNO

Naša SKUPNOST

glasilo SZDL ljubljana moste-polje

● DRUGA DELEGATSKA KONFERENCA OK SZDL

NAPREJ, Z MOČJO MNOŽIC

Delegatski sistem in programska izhodišča za delo SZDL v letu 1980

Dvaindvajsetega decembra so se v prostorih občinske skupščine sestali delegati občinske konference SZDL Ljubljana Moste-Polje. Ocenili so delo konference in njenih organov od marca dalje, ko je bilo izvoljeno novo vodstvo, spregovorili so o demokratizaciji odnosov v SZDL tako v mestu kot v občini in o delovnem načrtu za leto 1980. Osrednja točka dnevnega reda pa je bila razprava o delovanju delegatskega sistema v občini.

Ker so delegati poročila o delu konference prejeli že z vabilom, je predsednik Aleš Kardelj uvo-

doma opozoril le na nekatere najspešnejše opravljene naloge, pa tudi na težave, s katerimi so se

srečevali pri delu. Med drugim je dejal, da so s prizadevnim, vsakodnevnim delom vsi aktivisti SZDL pomagali pri uresničevanju delovnega načrta. Veliko nalog je sicer še ostalo nerešenih, poudaril pa je, da jih bodo s tovariškim delom, razumevanjem in medsebojno pomočjo prav gotovo uspešno opravili.

Nato je spregovoril podpredsednik Slavko Gerlica o nekaterih aktualnih problemih delegatskega in skupščinskega sistema v naši občini.

TEMELJI DELEGATSKE PIRAMIDE

Nobenega dvoma ni, da po dobrih petih letih delovanja delegatskih skupščin in celotnega delegatskega sistema beležimo velik napredek. Dogradili smo delegatski sistem kot trdno

ogródje celotnega političnega sistema, ki v vse večji meri zagotavlja demokratično izražanje in usklajevanje interesov delovnih ljudi in občanov prek delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih s skupnimi interesi širših samoupravnih skupnosti in s splošnimi interesi celotne družbe. Vendar se hkrati zavedamo, da delegatski sistem pomeni dolgo in zahtevno gradnjo in prav SZDL kot fronta vseh socialističnih subjektivnih sil je za graditev in poglobljanje delegatskih odnosov najbolj zainteresirana in najbolj odgovorna.

(Nadaljevanje na 6. strani)

● Novi člani sveta federacije

Konec lanskega leta je skupščina SFRJ Jugoslavije med drugimi družbenopolitičnimi in javnimi delavci za nove člane sveta federacije izvolila tudi Pepco Kardelj, Franca Leskoška in Ivana Mačka-Matijo.

Foto arhiv Naše skupnosti

● DELO ORGANOV OBČINSKE KONFERENCE ZKS V LETU 1979 IN OSNUTEK DELOVNEGA PROGRAMA ZA LETO 1980

Jasni cilji in enotnost

jamstvo naše prihodnosti

Občinska konferenca ZKS Ljubljana Moste-Polje se je konec decembra zbrala, da oceni rezultate svojega dela v prejšnjem letu in si začrta izhodišča za delo v letu 1980. Glede na pričakovane spremembe organiziranosti ZK kot rezultat prizadevanj za uresničitev pobude tovarša Tita o nadaljnji demokratizaciji družbenih odnosov s kolektivnim delom in odgovornostjo ob skrajšanju mandатов na vodilnih funkcijah, pa se je sekretar OK ZKS Dino Kodarin nekoliko širše ozrl na uresničevanje nalog iz delovnega programa OK ZKS v prvih dveh letih tega mandata.

Svoja izvajanja je začel z orisom mednarodnih razmer, nato pa nadaljeval:

ZA SAMOUPRAVNE PRAVICE IN DOLŽNOSTI GRE

Če smo pred dvema letoma govorili o stabilni notranjepolitični situaciji, temelječi na uspešnem uveljavljanju vseh oblik neposredne socialistične samoupravne demokracije ob dokaj ugodnih gospodarskih gibanjih, velja danes predvsem za slednje manj optimistična ocena. Nepričakovane velike podražitve nafte, naravne nesreče (potres, suša, poplave), nesorazmerno večanje uvoza proti

izvozu in nekatere subjektivne slabosti so ob prekomerni porabi vseh vrst pripeljale do inflacije, ki lahko resno ogrozi uresničevanje načrtovanega razvoja in družbeni standard. Zavedajoč se resnosti nastalega položaja, smo komunisti na vseh ravneh organiziranosti posvečali največ pozornosti stabilizaciji gospodarstva in uveljavljanju samoupravljanja kot edine alternative za uspešno reševanje vseh družbenih problemov.

(Nadaljevanje na 7. strani)

VEČ POBUD — BOLJŠE DELO

Program skupščine SR Slovenije — program vseh družbenih dejavnikov

Na zadnjem zasedanju v letu 1979 so delegati vseh treh zborov skupščine SR Slovenije sprejeli svoje programe dela, za katere lahko rečemo, da predstavljajo dobro osnovo in poziv vsem občinskim skupščinam in družbenopolitičnim organizacijam, da se tvorno vključijo v razpravo ter s tem prispevajo, da bo program skupščine SRS dejansko predstavljal program naše skupne družbene in politične aktivnosti na vseh ravneh. Program, tak kot je zapisan, je odprt do vseh pobud ter omogoča, da se na dnevne rede sej zborov uvrščajo družbenopolitično aktualne teme. Program mora biti v celoti tudi delovno in akcijsko usmerjen, zato naj se z njim družbeni dejavniki čimprej seznajajo!

Naj zapišemo, da se v programu tudi v letošnjem letu upoštevajo nekatera znana izhodišča:

— dnevni redi sej naj bi bili takšni, da se bodo na eni seji obravnavali

vsebinsko zaokroženi sklopi vprašanj ter da bodo ob tem predložene razpravljalne oz. delegatom tudi ocene stanja po posameznih področjih s predlogi sistemskih rešitev in

drugih ukrepov;

— predlagatelj gradiv so odgovorni za dosledno spoštovanje skupaj in vnaprej dogovorjenih rokov za predložitev posameznih vprašanj in gradiv — delegacijam;

— periodični delovni načrti skupščine SR Slovenije naj imajo še naprej značaj družbenopolitičnih dokumentov!

Osnutek programa dela zbora skupščine SRS opredeljujejo za leto 1980 temeljna in prednostna vprašanja:

1. sprememba ustave SR Slovenije in sodelovanje pri sprejemanju ustave SFRJ;

2. priprava in sprejemanje družbenega plana SRS za obdobje 1981—1985;

3. zakonska ureditev tistih vsebinskih področij, ki so bila programirana že za preteklo leto, pa v tem letu postopek sprejemanja zakonov še ni bil v celoti opravljen (družbeni svet, organizacija državnih organov, LO in DS, družbenoekonomski odnosi v SIS materialne proizvodnje, vzgoja in izobraževanje, stanovanjska zakonodaja);

4. zakonska ureditev področij, na katerih ni bila opravljena niti prva faza zakonodajnega postopka (družbena kontrola cen, kompenzacije, družbeni sistem informiranja, kultura, urejanje prostora).

Zal moramo povedati, da je osnutek delovnega programa še vedno obremenjen z zakonodajnim delom, in prav zato nam še vedno ni uspelo približati se hotenju, da bi skupščino bolj uveljavili kot organ družbenega samoupravljanja kot organ oblasti.

Še vedno je v njej premalo pobud iz delegatske »baze«, v glavnem predlaga naloge le izvršni svet.

Pričakovati je, da bodo delegati terjali dosledno upoštevanje temeljnih programskih izhodišč ter da bodo pri njegovem uresničevanju imeli širšo podporo vseh družbenih dejavnikov, ki morajo svojo aktivnost bolj načrtovati tudi ob usklajenem in odgovornem delu delegatske skupščine SR Slovenije.

Č. S.

● OSKRBNISTVO ZA SPOMENIŠKI KOMPLEKS URH

V skladu z družbenim dogovorom o urejanju, vzdrževanju in varstvu spomenikov NOB in socialistične revolucije, so 27. decembra 1979 v prostorih občinske skupščine delegati iz osmih delovnih organizacij, SIS in KS Zador podpisali samoupravni sporazum o prevzemu oskrbnistva za spomeniški kompleks Urh. Tako se bo skrb za ohranitev spominskih obeležij in zgradb na Urhu še bolj organizirano nadaljevala.

D. J.

TOVARIŠKO SREČANJE

Vsakoletno srečanje stalnih dopisnikov in raznašalcev Naše skupnosti je bilo to pot posebno slovesno. Pridružili so se jim namreč dobitniki PRIZNANJ NAŠE SKUPNOSTI za začetno in vsaj 10-letno sodelovanje pri časopisu. Kot vsako leto, so stalnim sodelavcem darovali nekatere svoje izdelke domače delovne organizacije Kolinska, Nama, Papirnica Vevče, Saturnus, Tiskarna Jožeta Moškriča, Totra, Velana, Žima in Žito.

Predsednik OK SZDL Aleš Kardelj čestita ob 20-letnici Naše skupnosti prvemu njenemu uredniku Štefanu Trobišu. (Foto: D. J.)

NAGRADA BORISA KRAIGHERJA

Med letosnjimi dobitniki nagrad Borisa Kraigherja, ki jih je razpisala gospodarska zbornica Slovenije, je tudi glavni direktor BTC Jože Borštnar. Nagrado je prejel za izjemne dosežke trajnejšega pomena v gospodarstvu.

• Delo organov občinske konference ZKS v letu 1979 in osnutek delovnega programa za leto 1980

JASNI CILJI IN ENOTNOST

jamstvo naše prihodnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

V takih razmerah je potekalo spreminjanje družbenoekonomskega položaja delavca nekoliko počasneje, kot smo načrtovali. Zato smo se večkrat soočali z nesamoupravnim obnašanjem, ki se je manifestiralo tudi v prekinitvah dela na eni in v ohranjanju birokratsko-tehnokratskih odnosov na drugi strani. V akcijah zaključni računi, dislocirani obrati in samoupravno družbeno planiranje smo dosegli pomembne rezultate.

Ob tem se srečevali tudi z odpori in odkloni. Z akcijo dislocirani obrati je nekaj teh spremeni- lo svoj status in se preobliko- valo v tozde. Hkrati pa smo ugotavljali, da vrsta tozodov z daljšo življenjsko dobo delav- cem še ni zagotovila vseh možno- sti za uresničevanje samouprav- nih pravic in dolžnosti, ki jim gre- do po ustavi, zakon o združe- nem delu in notranjih aktih. Mnoge temeljne organizacije ostajajo tako na ravni dislocira- nih obratov. Največkrat je to po- sledica prevelike moči, ki jo še vedno imajo skupne službe v ne- katerih delovnih organizacijah.

To se odraža tudi v prepoča- snem uveljavljanju svobodne menjave dela med delavci v te- meljnih organizacijah in delov- nih skupnostih skupnih služb kot tudi širši svobodni menjavi dela.

Z odločno akcijo komunistov v Ljubljani in v občini smo sicer preprečili spreminjanje zborov delavcev v glasovalne aparate. Dogajalo se je, da so morali de- lavci sprejemati po več deset sporazumov vsakega posebej v različnih časovnih presledkih. Z uveljavljanjem družbenega pla- niranja postajajo vse oblike svo- bodne menjave dela sestavni del samoupravnih planov.

Zadovoljevanje družbenih potreb na podlagi svobodne me- njave dela v dogovorjenih okvi- ri ne zadošča. Prekomerna po- raba zahteva dodatna sredstva od združenega dela v obliki dota- cij, reklamnih oglasov in podob- no. Delavci na tovrstno »svo- bodno menjavo dela« največkrat nimajo vpliva. Komunisti bomo morali odločneje nastopiti proti vsem oblikam razpolaganja z dohodkom tozodov mimo delav- cev, ki so ga ustvarili.

Pobude delavcev so še marsikje predmet podcenjevanja. K temu

prispevajo tudi delavci sami, ker so preveč nagnjeni k poudarjanju svojih pravic, pozabljajo pa na dolžnosti. Vse preveč je še lažne solidarnosti. Odsotnost z dela kot pomembna sestavina merje- nja produktivnosti dela je tudi v naši občini neopravičeno visoka. Zaradi bolezní dosegamo prek 10-odstotno odsotnost z dela. Hvalvredna je akcija sindikata in zbora združenega dela občin- ske skupščine, ki sta se družno lotila analize in ukrepov za od- pravo tega negativnega pojava.

Neznanje, podjetniška in sku- pinsko-lastniška miselnost so ve- lika ovira pri uresničevanju za- kona o združenem delu in poli- tikke stabilizacije. V času, ko bi moralo biti spoznanje o nujnosti združevanja dela in sredstev na dohodkovnih osnovah sestavni del zavesti vsakega člana naše družbe, smo priče pravim diver- zantskim akcijam anonimnih strahopetcev, ki ščuvajo delavce proti združevanju. Tak primer smo zabeležili, ko potekajo in- tenzivne priprave za združitev Tectuma in Izolirke. Družbene škodljivce te vrste bomo morali odkriti in jih poklicati na odgo- vornost. Napredek ne more in ne sme kloniti pred nazadnjaštvom.

Ekstenzivno zaposlovanje se nadaljuje z vsemi negativnimi posledicami. V tem srednjeroč- nem obdobju smo se dogovorili za dvoodstotno rast zaposlova- nja, dosegamo pa jo prek 4,5 od- stotka. To se odraža na počasni rasti produktivnosti dela, vse večjih potrebah po komunalni in stanovanjski gradnji in ne na- zadnje tudi na slabši delovni dis- ciplini.

Komunisti na odgovornih po- slovodnih funkcijah in v samou- pravnih organih bodo morali po- svetiti zaposlovanju večjo po- zornost in ga uvrstiti v stabiliza- cijske programe. Vsi organi in organizacije ZK pa bodo morali preverjati uresničevanje teh programov ter ugotavljati odgo- vornost za odstopanja.

NAŠA OBČINA JE DEL MESTA

Pred dvema letoma smo ugo- tavljali neko zaostajanje naše ob- čine v okviru razvoja Ljubljane. To smo utemeljevali z dejstvom, da smo pri nas gradili le manjša stanovanja, da se stanje na po- dročju zdravstvenega varstva, šolstva in otroškega varstva kljub uspešnemu uresničevanju pro- grama obeh samoprispevkov za- radi velikega priliva prebivalstva ni izboljšalo ustrezno vložnemu trendu in sredstvom. Pripombe smo imeli na slabe ceste in ko- munalno opremljenost naših na- selij. Posebno pereče smo ugo- tavljali stanje glede preskrbe, saj smo bili s 4500 kv. m prodajalnih površin krepko na repu v Lju- bljani. In kaj se je do sedaj spre- menilo?

Trud in volja nista bila zama- ni. Ob gradnji objektov iz 2. samo- prispevka ugotavljamo uspešne premike tudi na drugih področ- jih. Vse od Šmartinske ceste do Golovca in gor do Janč je naša občina veliko gradbišče. Gra- dimo tovarne (Julon, Rog, Indos, Toplarna), stanovanja (Fužine, Nove Jarše), trgovine (Emona center v Štepanjskem naselju,

Mercator v Polju, nova tržnica v Mostah), komunalne objekte in ceste (vodovod na Lipoglavu, v Javoru, Dobrunjah, Bizoviku in Polju), cesto od Dolskega na Klopce in od Prežganja do Tu- jega grma), pošto, banko in po- stajo milice v Polju in še bi lahko naštevati.

Komunisti se še posebno vse- limo začetka gradnje doma ob- čanov v središču Most, za kate- rega smo dali pobudo v okviru akcije Človek, delo, kultura in ga utemeljili na posebni seji občin-

ske konference, ki je obravna- vala kulturno problematiko.

Za naše prizadevanje ne naj- demo vedno skupnega jezika z mestom. Rečemo lahko, da nas mesto v nekaterih primerih celo ovira. Zapletli okrog gradnje prepotrebne tržnice to dokazuje. Namesto, da bi tržnica danes že služila svojem namenu, se je gradnja zaradi nerazumevanja nekaterih mestnih struktur to- liko zavlekla, da bo zahtevala večja sredstva, kot so bila pred- videna. Nerazumevanje je v tem primeru premil izraz, ker je šlo v bistvu za nasprotovanje samou- pravno dogovorjeni planski ob- veznosti, ki sta jo sprejeli dele- gatski skupščini občine in mesta. Ni rečeno, da se plan ne more spremeniti, če je to potrebno. Spremembo pa moramo doseči po samoupravni poti in ne kabi- netsko.

LASTNA ORGANIZIRA- NOST IN USPOSOBLJENOST — POMEMBEN DEJAVNIK NAPREDKA

In kako so delali organi naše občinske konference, kako je de- lala konferenca sama? V tem mandatu smo imeli šestnajst sej konference. Ta številka nam pove, da smo se sestali toliko- krat, kot v celem prejšnjem mandatu. Med tem smo se reor- ganizirali. Skrčili smo število članov konference in komiteja ter preoblikovali nekatere komisije. To smo počeli, da bi izboljšali našo učinkovitost. Do neke mere nam je to uspelo. Prav gotovo pa še nismo v celoti uresnili funk- cije in vloge konference oziroma njenih članov, kot je zapisano v dokumentih 8. in 11. kongresa. Osnovna slabost našega delova- nja je v tem, da pretežni del članov še ni uspel navezati nujno potrebnih delovnih stikov z osnovnimi organizacijami in čla-

nstvom, ki bi nam omogočali ustvarjalno delo pri pripravi konference, na seji in po njej. Nerazumljivo je, da nekateri člani konference niso zbrali do- volj poguma, da bi kaj rekli, ozi- roma dali svoj prispevek v obliki predloga, pripombe ali vpraša- nja.

Tako stanje pogojuje tudi objektivne okoliščine, kot so idejnopolitična usposobljenost članov za razumevanje čedalje bolj zapletenih družbenih vpra- šanj, preobremenjenost, metode dela, ki prav gotovo ne sledijo razvoju na drugih področjih družbenega življenja itn.

Vendar nas to ne opravičuje, da ne bi storili, kar nam je bilo zaupano in naloženo z izvolitvijo v ta organ. Ker so se nekateri člani preselili, bo treba v nasled- njih mesecih opraviti dopolnilne volitve. To naj bi opravili tudi za tiste člane, ki zaradi preobreme- njenosti ali drugih razlogov ne morejo uspešno opravljati funk- cije člana občinske konference. To velja tudi za člane komiteja in komisij. Še posebno bomo morali pregledati aktivnost čla- nov komisij, ker se le prevečkrat sestajajo v zoženi sestavi. Za tiste, ki niso pripravljeni prevzeti odgovornosti za uresničev spre- jetih delovnih programov in poli- tike, ne more biti mesta v konfe- renci in njenih organih. Brez- kompisen nastop bo prispeval k večjim uspehom v prihodnje.

Organizacijsko-kadrovska rast ZK v naši občini je zado- voljiva. Število organizacij raste tako hitro, da se s sekretarji ple- narno ne moremo več sestajati, kaj še, da bi se medsebojno po- znali. 150 osnovnih organizacij s prek 3600 komunisti deluje ta čas v tem delu Ljubljane. Aktiv- nost in družbenopolitično anga- žiranost članov smo ugotovili, da je večina članstva aktivna v sa- moupravnih organih, družbeno- političnih organizacijah in dru- stvih. Nema lokrat slišimo, da ko- munisti niso dovolj aktivni. To poslušamo na sestankih, kjer je prisotnih 80 do 90 odstotkov komunistov. In ti isti očitajo sebi, kako so neaktivni.

To so površne ocene, ki jih ne moremo sprejeti. Prav je, da od komunistov zahtevamo vedno več in še več. Od dejstva, da se večina osnovnih organizacij se- staja najmanj enkrat mesečno in da je večina komunistov aktivno vključena v družbenopolitično in samoupravno življenje, pa so take kritike neupravičene. Usmerjene bi morale biti na konkretnega komunisto in ne na komuniste ali celo zvezo komu- nistov.

Ob analizi pravkar končanih volitev konferenc bomo lahko konkretnije ponovno preverjali našo aktivnost. Volilne konfe- rence so potekale v dogovorje- nem času in vsebini. Bile pa so tudi težave. Kot izjeme, ki potr-jujejo pravilo, svojega dvelet- nega dela še niso obračunale tri OÖZK.

MESTO KOMUNISTA JE V ORGANIZACIJAH NAŠEGA POLITIČNEGA SISTEMA

Pri uresničevanju kongresnih sklepov, ki nam nalagajo, da mo- ramo komunisti izražati svojo

revolucionarno pripadnost avantgardi delavskega razreda predvsem z delovanjem v sa- moupravnih organih, SZDL, sindikatu, ZSMS, ZB in drugih organizacijah političnega siste- ma, lahko z zadovoljstvom ugo- tovim, da družbenopolitične organizacije uspešno uresniču- jejo svojo vlogo. Socialistična zveza se je v zadnjem času orga- nizacijsko in kadrovske tako utrdila, da lahko upravičeno pričakujemo pomembnih premikov tudi pri vsebini njenega dela. Truditi se bomo morali, da bo re- šnično postala organizacija vseh delovnih ljudi in občanov, ne glede na njihove svetovnonazor- ske in druge posebnosti. Posebna ocena velja tudi za občinsko zvezo sindikatov, ki se s kon- kretnimi akcijami uveljavlja med delavci. Organizacija mladih je na dobri poti, da organizira mlade. Težave, s katerimi smo se spopadali v prvi polovici lan- skega leta, so za nami. Z odgo-

vorno in energično akcijo komi- teja smo ustavili nenačrtnost in omahljivost ter ustvarili možno- sti, da mladi, organizirani v osnovnih organizacijah ZSMS, sprostijo ustvarjalni nemir in vsakemu napredku potrebno re- volucionarnost. Ta bo ob pomoči in sodelovanju zveze borcev prav gotovo pravilno usmerjena.

Odgovornost ZK pri podružb- ljanju obrambnih priprav in uve- ljavljanju družbene samozaščite se je z ustanovitvijo komitejev za LO in DS še povečala. Ustanav- ljanje komitejev je bilo pove- zano z nerazumevanjem njihove vloge. Mnogi še vedno niso našli

prave vsebine dela in čakajo na- vodil od zgoraj — morda zakon. Z dogovorom, da so na čelu ko- mitetev najodgovornejši funk- cionarji ZK — sekretarji, je bila pred le-te postavljena zelo odgo- vorna naloga. Tej bodo kos le tisti, ki se bodo sproti usposab- ljali in spremenili odnos do do- kumentov in podatkov, ki jim bodo zaupani. V tem prehodnem obdobju smo zabeležili več pri- merov neodgovornega ravnanja z dokumenti zaupne narave. Na drugi strani pa bomo morali do- seči, kaj je in kaj ni zaupno in strogo zaupno.

Skrb za obujanje in ohranje- vanje pomembnih dogodkov iz bogate preteklosti delavskega gibanja je dobila mesto v naših programih dela. V letu velikih jubilejev smo obeležili 50-let- nico pokrajinske konference KSJ za Slovenijo z odkritjem plošče na Nakrstovi hiši v Novih Jaršah. V spomin na ustanovitev rajonskega komiteja KPJ 1941 v Mostah je bila odkrita plošča na stavbi, kjer ima sedež krajevna skupnost. V teku je pomembno zbiranje spominov in podatkov o delu partijskih celic ter drugih naprednih organizacij v tovar- nah. Spominu velikana naše re- volucije Edvarda Kardelja smo posvetili ploščo na hiši Roze in Poldeta Mačka v Novem Polju ter po njem poimenovali osnovno šolo v Polju.

ENOTNI BOMO KOS TUDI NAJZAHTEVNEJŠIM NALOGAM

Kljub kritičnim ugotovitvam smo vendarle lahko zadovoljni z opravljenim delom. Napredek je viden skoraj povsod. Vsak na- predek pa nujno vodi tudi v protislovja. Novo se mora spopadati s preživelim, da se lahko obdrži in uveljavi. Samozadovoljstvu ne more biti mesta med nami. Pred nami so nove naloge. Pri njiho- vem uresničevanju se bomo mo- rali spopadati z malomeščan- stvom, oportunistom, komer- cializacijo in potrošniško misel- nostjo, ki nima nič skupnega s politiko ZK. V spopadih z nosilci teh pojavov se bomo morali mar- sikdaj tudi komu zameriti.

• Enotni bomo kos še tako tež- kim nalogam. Jasno postavljeni cilji in enotnost pri njihovem ure- sničevanju nam jamčijo svetlo prihodnost.

DINO KODARIN

